

پیش‌بینی‌ها از فرونشست 46 سانتی‌متری میدان نقش جهان خبر می‌دهد. اگر جلوی برداشت بی‌رویه آب در این محدوده زمانی گرفته نشود اصفهان بلعیده می‌شود.

اصفهان با 6 هزار اثر تاریخی به طور کامل نشست می‌کند؛

کارشناسان پیش‌بینی کرده‌اند اگر جلوی خالی شدن سفره‌های زیرزمینی گرفته نشود شهر اصفهان با 6 هزار اثر تاریخی تا سال 1409 به طور کامل نشست می‌کند.

به گزارش اسپادانا خبر، روزنامه ایران در گزارشی نوشته است:

برخی از کارشناسان یا خوش‌بینی وقوع این پیش‌بینی تلخ را سال 1418 می‌دانند. پیش‌بینی‌ها از فرونشست 46 سانتی‌متری میدان نقش جهان با آثار یادگارهای صفوی اش خبر می‌دهد. اگر جلوی برداشت بی‌رویه آب در این محدوده زمانی گرفته نشود اصفهان بلعیده می‌شود. مدیرکل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی اصفهان گفت:

دشت‌های اصفهان در بحرانی‌ترین شرایط خود قرار گرفته و به‌صورت جدی در حال پیشروی است تا جایی که میزان نرخ سالانه آن به 16 سانتی‌متر رسیده است. دیگر زمانی برای احیای آبخوان دشت اصفهان- برخوار وجود ندارد. تنها تا سال ۱۴۰۹ و در خوشبینانه‌ترین حالت تا سال ۱۴۱۸ فرصت برای نجات این آبخوان خواهد بود. منصور شیشه فروش، مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان گفت:

به دلیل خالی کردن سفره‌های زیرزمینی آب، زمین این استان سالانه ۳۰ سانتی‌متر فرونشست دارد. در حال حاضر برای کنترل وضعیت فرونشست در مناطق مختلف اصفهان خصوصاً میدان امام خمینی که دارای ابنیه تاریخی مثل مسجد شیخ لطف‌الله، عالی‌قاپو، مسجد امام و سردر قیصریه است با همکاری سازمان‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، زمین‌شناسی و شهرداری اصفهان کارگروه‌های علمی برای بررسی فرونشست و اثرات آن تشکیل شده است. بر اساس این تصمیم قرار است با تأمین اعتبار از سوی میراث فرهنگی مقدمات کار با همکاری دانشگاه اصفهان انجام شود. با همکاری میراث فرهنگی 22 دستگاه جی پی اس برای ثبت و ضبط فرونشست‌ها مکان‌یابی و جانمایی شده و تدوین طرح مطالعاتی ویژه و فوری پایش نرخ فرونشست و تاب‌آوری ابنیه در دستور کار ستاد مدیریت بحران و میراث فرهنگی قرار گرفته است. کاشان، آران و بیدگل، بادرود و اردستان و دشت مهباز تحت تأثیر فرونشست است که اطلس فرونشست تهیه و مناطق اولویت‌دار شناسایی شد. وحید مهدویان، معاون شهرسازی و معماری شهردار اصفهان با بیان اینکه در دنیا ۱۵۰ شهر همانند اصفهان با مشکل فرونشست مواجه بودند که با ارائه راهکارهایی بحران را کنترل کرده‌اند گفت:

در حال حاضر فرونشست در شمال شهر اصفهان بیشتر از جنوب آن است. در سنوات گذشته مطالعات مختلف در این باره صورت گرفته و اخیراً نیز عکسبرداری لیزری هوایی در حال انجام است. در حال حاضر معاونت شهرسازی شهرداری اصفهان در یک پروژه به دنبال شناسایی نقاطی از شهر است که فرونشست در آن اتفاق افتاده است تا بر اساس آن ضوابط ساخت و ساز در نقاط مختلف مورد بررسی و بازنگری قرار گیرد. برای سال آینده بودجه خوبی در شهرداری اصفهان برای موضوع فرونشست در نظر گرفته شده است. فرونشست زمین را نمی‌توان از بین برد بلکه با راهکارهای علمی و اجرایی می‌توان آن

را کنترل کرد. فرونشست زمین در قرن اخیر به عنوان چالش شهری مطرح شده و پایداری شهرها را به مخاطره انداخته است. از نیم قرن پیش فرونشست زمین برای نخستین بار در دشت رفسنجان مشاهده شد و در حال حاضر علاوه بر اصفهان، استان‌های مرکزی، تهران، قزوین و کرمان و همچنین بخش‌های شمالی استان سیستان و بلوچستان و هرمزگان را در بر گرفته که در برخی نقاط کشور به ۵۰ سانتی‌متر رسیده است. رضا اسلامی، مدیرکل سازمان زمین شناسی اصفهان نیز با بیان اینکه به دلیل برداشت بی‌رویه آب و کاهش بارش‌ها عدد فرونشست بسیار سریع در سال ۹۹ به ۱۸۵ میلی‌متر رسید گفت:

برآورد می‌شود میدان امام(ره) تا ۴۶ سانتی‌متر نشست کند که این فرونشست رابطه مستقیمی با میزان برداشت آب دارد. در این شرایط افراد با حقایق یا بدون حقایق شروع به حفر چاه‌های بیشتر و عمیق‌تر کردند. به این ترتیب سرعت فرونشست دو برابر شد. از ۶۰۰ دشت کشور بالغ بر ۳۰۰ دشت دچار بحران فرونشست هستند. از میان آنها تنها یک دشت شامل شهری با دو و نیم میلیون جمعیت و ۶ هزار بنای تاریخی است که این موضوع توجه ویژه‌ای می‌طلبد. از سال ۹۸ نقاط فرونشست تبدیل به پهنه شدند و آرام‌آرام گسترش یافتند. این در حالی است که رقم بحرانی فرونشست در جهان چهار میلی‌متر است. عدد فرونشست بسیار سریع و خزنده در سال ۹۹ به ۱۸۵ میلی‌متر رسید. به طوری که نهایت نشست در میدان امام(ره) تا ۴۶ سانتی‌متر و در حبیب‌آباد هم ۱۸۱ سانتی‌متر خواهد بود. حسین جتی، مدیر دفتر منطقه‌ای مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی اصفهان نیز گفت:

امروزه از مجموع ۳۵ دشت استان، ۲۷ دشت ممنوعه یا ممنوعه بحرانی هستند اما با توجه به اینکه مسئولان کشوری شناخت درستی از اصفهان نداشتند بنابر آمارهای موجود اعلام می‌کردند که تنها ۲ درصد مساحت استان اصفهان درگیر فرونشست است اما در سال ۹۸ در جلسه بحران وزارت راه و شهرسازی زمانی که تصاویر پایش‌های جدید از استان را منتشر کردیم رفته رفته به وضعیت بحرانی فرونشست زمین در استان واقف شدند. جتی با بیان اینکه تا پیش از این مطالعات رسمی و تدوین این سه اطلس یعنی در سال‌های ۹۵ و ۹۶، مسئولان کشور و استان اطلاعی از عمق فاجعه فرونشست زمین در اصفهان نداشتند، افزود:

با وجود مطالعات پراکنده در استان، نتایج آنها را در کشور مطرح و منتشر نکرده بودیم و این عدم شناخت مسئولان موجب شده بود که آنها آمارهای اشتباهی از وضعیت فرونشست زمین در اصفهان ارائه دهند اما بعد از بازدیدهای میدانی، مسئولان کشوری به عمق فاجعه فرونشست اصفهان پی بردند و امروز به گفته آنها، اصفهان رتبه نخست فرونشست زمین را در کشور دارد.

وی به موقعیت اصفهان و تفاوت نقاط مختلف این استان به لحاظ جنس خاک و زمین اشاره کرد و اظهار داشت: کلانشهر اصفهان نیز از لحاظ تمرکز جمعیتی شرایط خاصی دارد و صنایع بزرگی در آن متمرکز هستند اما در مجموع عدم شناخت مسئولان ما موجب شد تا آمارهای اشتباهی از وضعیت فرونشست زمین در اصفهان ارائه دهند که بعد از مطالعات دقیق‌تر به این نتایج وحشتناک و اسفبار رسیدند. جتی با بیان اینکه بررسی‌های دو ساله اخیر نشان داده که استان اصفهان بالاترین نرخ فرونشست در میان استان‌های کشور را داشته است خاطر نشان کرد:

در دو سال اخیر از ۳۵ دشت موجود استان که ۹۱ درصد وسعت استان اصفهان را دربر می‌گیرند، ۲۷ دشت ممنوعه اعلام شدند و از بین آنها ۱۰ دشت، ممنوعه فوق بحرانی است و علت این امر تمرکز استان اصفهان بر کشاورزی است. نرخ فرونشست زمین نسبت به نوع خاک، جنس رسوبات و... متفاوت است، همچنین شرایط و نرخ فرونشست زمین در دشت نجف آباد با دشت مهبان، اصفهان - برخوار، گلپایگان و... متفاوت است. مجید نادرالصلی، رئیس کمیسیون آب شورای اسلامی شهر اصفهان گفت:

مشکل کمبود آب اصفهان تنها به خشکی زاینده‌رود محدود نمی‌شود و امروزه مسائل و مشکلات دیگری از جمله خشکی آبخوان‌ها و کاهش شدید آب‌های زیرزمینی نیز وجود دارد. از دست رفتن جریان زاینده‌رود مشکلات زیست‌محیطی بسیاری برای شهر به وجود آورده است. عضو شورای شهر اصفهان با اشاره به اینکه در برخی از ساختمان‌های شهر اصفهان، ترک‌های بزرگ به شکل ترک‌های ناشی از زلزله ایجاد شده و شرایط نگران‌کننده است، اظهار داشت:

این مشکلات فیزیکی به بافت‌های تاریخی اصفهان هم رسیده و در برخی آثار و بافت‌های تاریخی ترک‌ها و نشست‌های زمین مشاهده می‌شود و راهکار آن به جریان افتادن آب اصفهان است. بافت و آثار تاریخی را نمی‌توان با ترمیم و مرمت از فرونشست نجات داد زیرا زمین کار خود را انجام می‌دهد. بناهای تاریخی اصفهان، آبروی جمهوری اسلامی در دنیا هستند و باید به وضعیت آنها نگاه ملی داشت. اگر خدشه‌ای به آثار جهانی اصفهان بیفتد برای کشور تبعات خواهد داشت و راهکار دائمی آن به نظر به جریان افتادن آب در زاینده‌رود است.

برچسب‌ها: [فرهنگ](#) [1]

[بحران آب](#) [2]

[محیط زیست](#) [3]

[زاینده‌رود](#) [4]

